

KECSKEMÉTI LAPOK.

VEGYESTARTALMÚ HETILAP.

<p>Előfizetési díj: Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr., negyedévre 1 frt. 50 kr.</p> <p>Az előfizetés az év folytán minden hónapban megkezdhető.</p>	<p>Megjelen hetenként egyszer, VASÁRNAP.</p> <p>Az előfizetési pénzek, úgy a hirdetések is „Tóth László könyvnyom- dájának” czimzandók.</p>	<p>Szerkesztő- és kiadó-hivatal: BUDAI-NAGY-ÚTCZA 184. SZÁM.</p> <p>E lap úgy szellemi, mint anyagi részét illető minden küldemény a szerkesztő- és kiadó- hivatalhoz intézendő.</p>	<p>Hirdetési díj: 3 hasábos petit sor egyszeri hirdetésnél 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknel ár- leengedés adatik.</p> <p>Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.</p>
---	---	--	---

Az országos gyümölcs- és kertészeti kiállítás

Budapesten a Vigadó termeiben az orsz. magyar gazdasági egyesület által rendezve megnyílt folyó évi október hó 15., és bezárított 18-án.

Ezen tárlaton a Kecskeméti székelő Kecskeméti Gazdasági Egylet is képviseltetvén magát, a felküldött gyümölcsök rendezésével a választmány által aolított és Kiss Lajos városi műkertész bizattak meg.

Ily minőségben megkísérlem az ott feltárt nagyszerű képek, Magyarország gyümölcsetének habár csak inkább helyi érdekű rövid vázlatát adni.

Október hó 12-én még fúrtak-faragtak az asztalosok, úgy, hogy csak 13-án délután fogtunk az általános kipakoláshoz, pedig 15-én a tárlat tényleg megnyitott és... minden rendben a helyén volt tökéletes készen.

Különös figyelmet érdemelt az üvegházak növényeiből kikerült nagyszerű díszítés, a mi nálunk nem, s csak ott volt ily sikerülten a tárgy bősége, s a helyiség nagyszerűsége miatt kivihető.

A megnyitás keresztülvitelét, és e tárlatra vonatkozó minden mozzanatokat a napi lapok sok oldalról ismertették, minél fogva ezt általánosságban mellőzhetjük, tekintünk mi csak a minket érdeklő adatokat.

Ujabb időben egyik különös elve az emberiségnek az egész földkerekségén: kiállítás, kiállítás és megint csak kiállítás.

De vajjon miféle okok készítenek erre bennünket?

Talán egyrészt az, miszerént feltüntetessük anyagi gazdagságunkat, vetélkedvén egymással a fölött: kié a jobb, szebb és czélszerűbb, vagy másrészt hogy feltüntetessük egy vagy más irányban haladásunkat, avagy lássuk hátramaradásunkat, és ennek alapján okuljunk, tanuljunk és többre törekedjünk?

Mindegyik irányban ezek helyes indokai a kiállításoknak, azonban azoknak rövid időközönkénti ismétlése a mint czéltévesztett épen úgy helytelen, mert a haladás úgy mint a hátramaradás rövid egymásutáni idő alatt meg nem állapítható.

Ezen országos gyümölcskiállítás, mely eddig még egyetlen volt a maga nemében, megtanított minket arra, hogy a gyümölcstenyésztés terén eddig gyakorlott rendszerünkkel számot kell vetnünk. A híres kecskeméti pogácsalmáról lehullott a nymbusz, a Bálintalma még tartja magát, de ennek hire is már csak gyenge alapon nyugszik, maholnap elenyészik.

Mint mindenütt, úgy a gyümölcseterén is, a rohamos haladással kapcsolatos — hogy úgy mondjam — a divat-gyümölcstermelés. Mindenki törekszik minél jobb és minél finomabb gyümölcsöt termelni, — mire látván a keresletet, kényszerítve is van, — másrészt pedig látjuk, mikép időnként, úgy szólva korszakokként

egy-két bizonyos fajra van tömegesen kiváló kereslet.

Nos tehát a kinek pénz kell, e két titkot puhatolja ki és fordítsa hasznára, de sietve tegyen.

Az igazat megvallva, ez igénynek eleget tenni kissé bajos, mert közönségesen 10—15 év levén szükséges az almafa termő képességére, ha valaki egy ma kedvelté vált fajt nagyban tenyészt, kérdés: vajjon a termési idő bekövetkeztével veszi-e kellő hasznát gyümölcseinek?

Másrésztől azonban tekintve azon ismeretes körülményt, melynélfogva tudjuk, hogy egy új nemes fajú gyümölcs feltünésére és hírnévre jutására, valamint elterjedésére tetemes idő kívántatik, a szenvedélyes gyümölcseterés egész megnyugvással foghat a ma kedvelt gyümölcsök nagyban termeléséhez.

Igen is, nagyban termelés a földolog, mert kicsibe nem ér semmit, ily nemű eljárás csak házi szükségére való, keveset a kereskedő nem rendel, egy kiváló fajból kell lehetőleg nagy tömegben, vagyis sokat és jót termelni! Hiszen látjuk, hogy ha Kecskeméti csekély a kajszai termés, bár drága, még sem ér semmit; mindig a tömeges — egy fajból — képezi a kereskedés és kivitel tárgyát.

Könnnyen felvethetjük már most azon kérdést, vajjon melyek a kiválólag keresett fajok?

Felelet: a renettek-, parmén- és pepin-almák általában. Itt tűnik ki elmaradottságunk, és itt látszik Bakule Márton Kecskeméti városa elhalt műkertészének éles látása, a ki eféle almákat törekedett a városi műkertben meghonosítani, de mi akkor őt apró, de finom almáival kicsúfoltuk, kigúnyoltuk, mert hát mi a nagyoknak örültünk, de a kereskedelmi piacon meg amazokat keresik.

Bakule által ültetett eme fák, a kertnek rossz helyzete miatt csaknem végképen megsemmisültek, a mi van is egy kettő, lézeng mint az árva gólya, a helyben megöröködött régi fajok tenyésznek úgy a hogy, de ezek is maholnap tönkre mennek, mert a kert talaját, mely különben is rossz minőségű homok, a víz feljárja, ily helyen pedig a gyümölcsfának jövője nincs! Abba kell hagyni.

Egy krajczár költségre sem érdemes tovább a helybeni műkert, mint gyümölcsöskert; azonban ne értsen senki se félre, én nem kárhoztatom a jelenlegi kertészt, mert azzal a talajjal többé nem boldogul sem ő, sem más.

Szervezni kell egy új kert az alapon, melyen a Gazdasági Egylet a városi törvényhatósághoz intézett átiratában megindította, de ki kell választani a talajt oda, habár egy kissé távol lesz is a várostól, hol emelkedett területen, csekély homok felülettel jó agyagalj talaj nyerhető. Itt kell szaporítani anyafák- és ojtványokban a renett, parmén- és pepin-almákat.

Ily kellekkel ellátott új földön, kevés igényű épület emelésével, évenként, néhány száz forint kiadással czélt érünk s a kor rohamával, igényeivel versenyt futhatunk, de másként elmaradunk, Halas, Félegyháza és Nagy-Kőrös szemünk közé rúgja a port. (Folyt. köv.) Cserekllyei Károly.

Az iskolaköteles gyermekek összeírása.

A városi hatóság azon czélból, hogy a törvény intézkedéseinek eleget tegyen, s hogy a város területén levő tanköteles gyermekek számáról biztos tudomást szerezzon, július és augusztus hónapokban a tanítótestületnek arra vállalkozó tagjai által a város összes területén összeíratta az iskolaköteles gyermekeket. Ezen összeírásnak eredményét a következőkben adjuk:

A) A város belső területe.

(Tizenegy tized.)

Tized	6-12 éves		13-15 éves		Összesen
	fiú	leány	fiú	leány	
I. tized	113	125	38	39	315
II. "	146	152	26	22	346
III. "	113	121	49	39	322
IV. "	185	173	62	56	476
V. "	177	180	70	58	485
VI. "	94	107	29	28	258
VII. "	113	102	21	21	257
VIII. "	86	110	43	47	286
IX. "	140	164	46	51	401
X. "	118	97	17	16	248
XI. "	155	175	64	65	459
összeg:	1440	1506	465	442	3853

Ezen 3853 iskolaköteles gyermek közül:

róm. kath. 2252, azaz 58·4 %,
reform. 1198, " 31· %,
ágost. vall. 62, " 1·6 %,
gör. kel. 10, " 0·4 %,
izraelita 331, " 8·5 %.

B) A város külső területe.

	6-12 éves		13-15 éves		Összesen
	fiú	leány	fiú	leány	
Széktó-hegy	15	10	3	4	32
Uri-hegy	4	2	—	1	7
Mária-hegy	7	19	7	4	37
Budai-hegy	9	11	2	—	22
Szarkás	55	58	16	17	146
Szolnoki-hegy	20	24	10	7	61
Kőrösi-hegy	28	28	8	7	71
Vacsihegy	34	35	7	8	84
P.-Alpár	35	52	16	16	119
Szent-Király	133	132	68	37	370
Bugacz-Monostor	61	59	14	14	148
Czethal, Nagy-és Kisnyir	118	108	39	39	304
Halesz	16	20	6	5	47
Köncsög	33	29	21	13	96
Matkó	15	21	11	9	56
Borbás	28	28	8	7	71
Ballószeg	109	109	38	29	285
Ágasegyház	48	48	13	9	118
Városföld	106	106	24	14	250
Urrét Kisfáival	92	94	44	32	262
Talfája	61	62	10	9	142
Téglatelep	43	43	10	13	109
Csalános	10	13	4	3	30
összeg:	1080	1111	379	297	2867

Ezen 2867 iskolaköteles gyermek közül:

róm. kath. 2141, azaz 74·3 %,
reform. 700, " 24·4 %,
ágost. vall. 24, " 0·8 %,
izraelita 2, " —

Ezekon kívül Pusztaszeren van még 155 iskolaköteles gyermek.

Kecskemét város összes területén tehát — Pusztaszer ide nem számítva — 6720 iskolaköteles gyermek van.

Miként a főnebbi adatokból kitűnik, igen óhajtható és szükséges volna Szarkásban, Szent-Királyon és Ágasegyházán még egy-egy pusztai iskolát állítani.

A dinnyefák gyümölcse.

— Hanusz István. —

(Folytatás.)

Ha a dinnyefa ifjúsága első hónapjain túl van és embermagasságot ért el, akkor mutatkoznak levelei hónaljában az első virágok és ettől fogva évről-évre hoz rügyeket, bimbókat, van rajta feselő, kinyílt, hervadó virág egyszerre, érett és éretlen gyümölcs egyidejűleg; e virágok és gyümölcsök azonban minden kétségen kívül helyezik, hogy e merőlegesen fejlődő növénykülöncz valóban rokon a mi csúszó, mászó, kapaszkodó uborka-, tök- és dinnyeindáinkhoz. Elejénte zöld, később sárga gyümölcsei kilógnak a lombkoronából és annak alján oly módon veszik körül a törzset, mint a legtöbb pálmánál. Belül kásás dinnyéi olykor 31 cm. hosszúak, 15 cm. vastagok és 7—8 kiló súlyosak, külsejüket tekintve a dinnye és uborka közt állnak és csikosak. Az éretlen gyümölcs csipős, keserű tejnedvet tartalmaz, mely gilisztaűző orvosságul is szerepel, de némely fajoknál e csipős tejnedv igen mérges. Az érett gyümölcs ellenben, bár edesebb, mint a mi dinnyénk, sárga húsa azonban annak sajátságos zamatát nélkülözi. Belül 5 szögű üreg van, csillag alakot képezve és ez telve gömbölyű fekete magvakkal, melyeket átlátszó sejtiszövet fűz össze. A magvak izét némelyek a köményéhez hasonlítják, mások ellenben az európai eredetű, de az egész világon elterjedt orvosi rézsuka (*Nasturtium officinale* Rob. Brown.) magvaihoz, vagy éppen a zsádsáéhoz (*Lepidium*), és mivel ez iz erős adagban van jelen, a dinnyefa magvai fűszert is szolgáltatnak. Némely fajoknál a magvak tojásdad alakúak és barázdált bőrnemű burkolattal vannak bevonva.

Ha a magasabb fákra gyümölcsöt kívánnak szedni, gyermeket küldenek föl, mert belül üreges törzsének könnyű, szivacsos és ehez képest gyenge fája a felnőtt embert nem igen bírná meg. A dinnyefa gyümölcse az a forróvívi lakosokra nézve, a mi Kelet fátlan vidékein a görögdinnye t. i. hűsítő és eledel egyaránt, mely azonban könnyen hasmenést is okoz. Élvezik éretten és éretlenül egyaránt, azzal a különbséggel az éretlent folszeletelve becsinálják, mint nálunk az uborkát vagy a fejletlen görögdinnyét, az érett gyümölcsöt ellenben nyersen cukorral, vagy só és eczettel. A mint azonban Burmeister beszéli, csupán négerek és mulattok kedvelik a dinnyefa gyümölcsöt, meg legfőkébb az indiánok, a fehér ember nem igen nyúl hozzá, mely oknál fogva négergyümölcs némelyek előtt a neve. Pedig az éretlen gyümölcsök igen lényeges alkotó részét képezik a nyugotindiai vagdálnak is, mely eczetbe rakott piquant izű gyümölcsökből áll. Különösen a *Carica papaya* dinnyéinek zöld héját a legfantasztikusabb alakokra szeldeklik, vörös paprika hüvelyek, fehér tojásgyümölcsök (*Solanum melongena*),

foghagyma és pirossárga kukoricza-eső szeletekkel keverten szépen elrajkák 4 szögletű üvegbe oly formán, hogy a különböző alakú és színű alkotórészek kaleidoskopszerű mozaikot tüntessenek föl.

Azon fölöttébb tény, hogy a gyümölcsök izét némely utazók dicsérik, mások ellenben ócsárolják, Kuntze által váratlan magyarázatot lelt. Ő t. i. azt tapasztalta mind Ázsiában, mind Amerikában, hogy a nyeletlen termésvirágok, melyek termékenyítést más növény himporából nyertek, nyersen is ehető és igen jó izű gyümölcsöt hoztak, míg ellenben a hosszúnyelű himnós (aphrodit) virágok gyümölcse éretten is csak akkor volt élvezhető, ha főzés által előbb nedvét a csipősségtől megszabadították, sőt ekkor is meglehetősen izetlen főzeléket szolgáltatottak. Ez igazolja azt a növényéletteni tényálladékat, hogy keresztezés által tökéletesebb gyümölcs és mag jön létre, mint az öntermékenyítés útján. A *Carica papaya* kívül ehető dinnyét szolgáltatnak még a *C. dodecaphylla* Vell., a *C. nana* Benth., a *C. pyriformis* W., a *C. cauliflora* Jacq., a *C. mamaya* Accab., melyet Braziliában mamongnak (mamao) neveznek; a *C. microcarpa* Jacq. és a *C. morvica* Desf. mind Dél-Amerikából. Igen szép új fajt (*C. erythrocarpa* Lind et André) fődözött G. Vallis 1866-ban Guayaquilnál és azt Európa kertjeibe is behozta.

Tekintve a dinnyefa gyümölcsének nagyságát és a fáradhatlan termékenységet, melylyel fája folyton gyümölcsöt érlel, jövedelme egy növénynek jelentékeny, miért könnyen megérthető, hogy egész forróvívi Amerikában és Kelet-Indiában oly előszeretettel művelik, hogy Egyiptomon át tenyésztete Afrikába is elterjedt. Hozzájárul az, hogy különös ápolást nem igényel, sőt az ültetvények közelében önkényt települ meg és már első életévében gyümölcsözni kezd. De más tekintetben is jó házi barát a dinnyefa, úgy, hogy a forróvívnek fehér, fekete, vörösszínű háziasszonyai nehezen tudnák nélkülözni. Korántsem azon oknál fogva, hogy levelei jó szappanpótlékot szolgáltatnak Panamában kivált a négerek számára, mert a forróvívi tájakon nem olyan fontos ezikk a szappan, mint nálunk, hanem más teszi azt rendkívül fontossá.

Régen beszélnek már a forróvívi vidékek utazói, hogy a dinnyefának minden része azon fontos tulajdonsággal bír, miszerint a vén vadállatok húsát megfiatalítja, vagyis azok húsát olyan puha, porhanyó, élvezhetővé teszi, mint a fiataloké. Endlicher fűvész hazánkfa (élt 1804—1849.) szinte régen kimondta már, hogy e fa gyümölcsének nedvéből pár csepp elegendő arra, hogy a frisen leölt vadnak vagy a vén állatnak húsát megpuhítsa. Használata az, hogy a húst levelekbe burkolják be kis időre, mert hosszabb időn át gyorsabban romlásnak indul, mint különben a természetes föloszlás útján. Vagy pedig a növény nedvéből, különösen pedig az éretlen gyümölcsökből csepegtetnek valamennyieskét a főzőfazékba. Sőt azt is mondják felőle, hogy mint a legtöbb uborka-féle növény zöld részeiben, úgy ebben is van egy keserű tejnemű anyag, mely a belférgék ellen hatalmas hajtszer és ez igen fontos dolog különösen a forróvívi tájakon. Vannak utazók, kik azt mondják, hogy a legvénebb állatnak szíjjas, inas húsát elegendő 24 órára a dinnyefa levélkoronájában fölakasztani és az megpuhul ott.

E híreket korunk szakértői kétkedő mosolylyal

fogadták és ez alkalmat adott Holder és Roy orvosoknak a kutatásra, mi a tényt csak megerősítette. Legújában eszközölt ilyen kutatást Berlinben dr. Wittmack üvegházakból szerzett levelek és éretlen gyümölcsökkel. Egy darab húst 15 meleg fok mellett begöngyölt a dinnyefa leveleibe és ott tartotta 24 óra hosszant, ugyanazon marha húsából egy másik darabot pedig papirba csavarva tartott ugyan oly időig; a megejtett főzési kísérletnél a papirban tartott hús szívós maradt, a dinnyefa levelébe burkolt darab pedig egész puhára főtt és igazolta az utazók híradásainak helyességét. Főzött továbbá Wittmack húst olyan vízben, melybe a dinnyefa éretlen gyümölcsének levéből kevesebb mint $\frac{1}{20}$ résznyi mennyiséget tett és a hús szálkái 5 perc alatt széthullottak, míg a tiszta vízben ellenpróba gyanánt főzött hús még keményebb volt. 10 gramm keményre főzött tojásfehérje 20 fok melegen erősen higitott dinnyeleben 24 óra alatt átlátszó lett és 4-ed napra teljesen föloldódott. A búzakeményítő hasonló eljárás mellett változatlan maradt.

E kísérletekből azt az eredményt vonja ki a nevezett orvos, hogy a dinnyefa leveleiben jelen kell olyan erjesztőanyagoknak lennie, melynek hatása az állati gyomorban levő pepsinéhez hasonló és mely anyag a nitrogen tartalmú anyagokra erősen oldólag hat; az állati emésztőanyagtól azonban ha némely vegyületekre való hatásától eltekintünk, abban különbözik, hogy szabad savak hozzátetele nélkül, melyek azonban csekély mennyiségig előfordulhatnak a friss dinnyefa-tejben, magasabb hőmérsékek (pl. 60—65° C.) mellett is és akkor még gyorsabban működik. E tejnedvnek megmérhetlen kis részei a pepsinhez hasonlóan eszközölhetik viszonylag nagy mennyiségű állati tejnek megalvását a nélkül, hogy az megsavanyodnék.

Hasonló eredményeket ért el dr. C. Roy előbb e növénynek kiszáritott és újra fölhigitott nedvével is; a vagdalt hús benne majd egészen folyékony lett és pedig a melegben gyorsabban, a hidegben lassabban. Nagyítóüvegen nézve feltűnt, hogy a hús rostjai egymástól teljesen elváltak és a kásanemű állomány csak úgy nyöszgött a sok vibriótól. És mivel a tejnedv ugyanily hatást idézett elő a tojásfehérje, meg a porczogóra nézve is, Roy azon léhetre jött, hogy e növény sűrített nedvét föl lehet majd használni az emésztés lomhaságának ellensúlyozására és ajánlotta is, hogy törekedjenek Európa részére e nedvet nagyban nyerni, mint kereskedelmi cikket. (Vége köv.)

S z i n h á z.

Szombaton 15-én adatott „Titula hadnagy“ Puks és Rákosi operettje. Ez operette előadás nagyban megerősíté, és teljesen beigazolta az első operette előadás után hozott ítéletünket, hogy e társulat, mint szerves egész, ritka összhanggal, pezsgő jókedvvel, és eddig itt alig látott praecizitással adja az operettéket. Nincsen kimagasló hódító tehetség, de tátongó hézagok sinesenek. Tavaly is adatott ez operette, és lehet mondani megbukott, noha Abonyiné igen igyekezett a czimszerepben. Ezúttal ez operettét oly előadásban élveztük, hogy ekképen adva ez operette az idén még többször fog közönséget vonzani a színházba. Kohay Etel

TÁRCZA

A budapesti állatkertben

V

Búcsút véve az állatok királyától, s a megkezdett irányban tovább haladva az agancsos és szarvas állatok aklaihoz érünk. Balra az úttól elrekesztett kis udvarában három kutyaécskát láthatunk. Kettő patkányfogó (Rattler), a harmadik más fajú s a hamupipőke szerepét játszsza, melyet a patkányfogó kan gyötörni szokott; hosszú szőrű, sárga és fehér színű, de jellemzőbb sajátságát nem vettem rajta észre.

Az agancsosok közt feltűnően sok gím van, tán három vagy négy; majd udvaraikat járják be, majd búslakodni félre vonulnak; vékonyabb és karesűbb ezeknél a zerge; barátságosságával tűnik föl az őz a gazella szép nagy szemével. De az ily külön zárt állatok rekeszéből hiányzik a társas élet mozgékonyasága, s az egész telep az embert kielégítetlenül hagyja.

Visszafelé haladva megpillantjuk a másik akol-tömböt, a hol a bölények s az elefánt tanyáznak. Az állatkertnek három bölénye van, egy teljesen kifejlődött s két kisebb; ezek együvé vannak zárva s békésen megférnek egymással, úgy lehet szerelmes pár. A harmadik búskomor, részint az egyedüllét, részint a hosszú fogság miatt. Epedő szemeit már évek óta vér borítja, nincsen párja; izmos nyakával csak az erős kerítésnek dülhet s nincs szarvára fogható ellenfél, hogy a

levegőbe röpitse; a bölényben tömérdek erő nyugszik s az elefánt után bizonyára a legerősebb állat. Szomszédja az elefánt, mint intelligens állathoz illik, szeliden viseli magát. Orrmánya kampójával felkap egy-egy esomó szénát, aztán megfelelő ügyességgel szájába teszi; kap zabot is s úgy látszik, nagyon szomjas. Ha inni akar ismét orrmányát használja: előbb teleszivja vízzel, aztán szájába görbiti végét, egyet fűj rajta s torkába föcsesenti a vizet; kedves egészségére! Egyébiránt a legjámorabb és leggyöngédebb állat, melyet képzelni lehet, az állatok közt az igazi dzsentlmen: becsületes már természeténél fogva. Mig jól bíznak vele, sem erejével, sem eszével vissza nem él s az okosabb embernek szivesen engedelmeskedik; valamikor azt hitték, hogy gyermeket, katonát nem lehet bot és korbács nélkül nevelni, az állatkerti elefánt szemmel látható bizonyosága annak, hogy még állatot is lehet. Most már fel is nyergelik s tiz krajczárnyi díj lefizetése után bárki felülhet a hátára s körülhordoztathatja magát.

A szomszédaságában levő akolban azelőtt teve és fehér szamar volt, most afrikai juh van; a csere nem kielégítő s inkább mondható hátrafelé, mint előre tett lépésnek. Mi módon és mikor tűnt el a sivatag hajója, nem tudakoltam; a szamar iránt sem akartam túlságos érdeklődést tanúsítani s azért inkább az afrikai juhot néztem.

Innen oldalt esik az országos méhészeti egyesület kiállítására, mely hetenként két délutánon szokott nyitva lenni. Látható benne mindazon készülék és eszköz kas, kés, kosár, háló stb., mely a méhtenyésztés és méztermelés okszerű mű-

velésénél megkívánatik. Ha pedig megkezdett utunkat folytatjuk, elrejtettebb helyen vízben ficzánkóló hódát találunk, odább lusta gyikfajtát; krokodilust, vagy alligatorot. Mint az elefánt, úgy ezen utóbbi állatfaj is hanyatlásának korszakában látszik lenni, mintegy bizonyosságul annak, hogy valamint az embereknek, úgy az állatoknak nemzetsegeik is fejlődnek, virulnak s hanyatlanak.

Néhány lépést téve, odaérünk a zsiraffok házához; egykori tanítóm szerint magyar neve nyakorján, s csakugyan elég hosszú nyaka van ahhoz, hogy erről neveztessek el; hallottam tevépárducznak is nevezni, a mi a nyakorjánál rosszabbnak látszik, legjobbnak tartom a zsiraff szóhoz ragaszkodni. A természetben azonban semmi sem történik alapos ok nélkül; hosszú lábú állatnak hosszú nyak kell, hogy eledelét elérje, példa reá a gólya és a flamingó. Gólyát alig lesz, a ki még nem látott, három fagyoskodik Kecskeméten is s kikísétál a piacra; de bizonyára elegen vagyunk, a kik még eleven flamingót nem láttunk. Kitémőtt látható a nemzeti múzeumban életnagyságban, festett a Thalmeyer drognista ezég tábláján a Nádor-útezőben; a meleg éghajlat állataival nagyobbára úgy vagyunk, mint Herodot a főnix-xel: „főnixet csak festve láttam“, írja a történetirók Nestora s mi is csak leírás után ismerjük. Zsiraffot a budapesti állatkertnek Ő Felsége a királyné ajándékozott először, de azóta az állományban változás történt. Hidegebb őszi napokon s télen át csakis a melegebb istállóban tartható. Egyébként, ha húsát nem élvezzük, kevés hasznót hajtó állat, mert sem oly intelligenciával, sem oly alkalmas

k. a. a ezimszerepben újból meggyőzött bennünket, hogy kelemes hajlékony hangja, csinos alakja és elegans megjelenése közönségünk műgényeit teljesen ki fogják elégíteni. H. Csillag Amália igen kedves jelenség, rokonszerves naiv Katicza volt, és úgy énekel, mint játékaival megnyerte a közönséget. Czákóné és Arányi igen mulatságos alakokat állítottak elénk, és a nélkül, hogy drasztikusok lettek volna, igen sokszor derűre hangolták a közönséget. Szabó József mint tenorista szintén nagyon előnyösen mutatta be magát, igen szép esengő, terjedelmes tenorhanggal rendelkezik, könnyen énekel. Éneklésében érzés, játékában élénkség nyilatkozik, teljesen megállja helyét. Juhász rövid kis szerepében újból hódított ritka szép bariton hangjával, melyben lágyság és melegség az alapforrás. Az egész rendezés gondos volt, a karok különösen sikerültek.

A mi e hét többi előadásait illeti, a vasárnapon kívül, midőn Balla Béla felléptével „Viola“ sikerrel adatott, — (meglehetősen számú közönség jelenlétében) — nem tudjuk, hogy az előadásokat, vagy a közönséget bíráljuk? Az elsőről mint eddig mindég, csak jót és dicséretet írhatnánk, míg a közönségről — sajnos — csak az országban sehol nem tapasztalható, rideg közönyt jegyezhetünk fel! Valóban nem tudjuk elképzelni sem, hogy mit akar közönségünk, azt hittük, hogy az eddigi években gyakran tapasztalt részvétlenség legvégső határát érte el, és onnan már társadalmi jogosultságunk emelésére jó útra tér, de úgy látszik, hogy fájdalom csalódtunk. E városban sok minden változik, csak a színészet iránti részvétlenség nem. Igaz, hogy ez idő még nem sásonunk, a szüret és egyéb külső munka közönségünk nagyobb részét elfoglalva tartja, de e körülmény tekintetbe vételével is csodálkozunk lehet, hogy e társulat, mely közönségünk általános erkölcsi elismerését bírja, olyan kevés érdeklődést bírt eddig még kelteni működése iránt. Mi eleget vélünk tenni, hogy újból felhívjuk közönségünk figyelmét és pártfogását e társulat előadásaira. Annyi ember hemzseg társadalmunkban, kiktől joggal várhatnánk mindenki, hogy színházba járjon, mint akár Szegeden, Aradon, vagy Temesváron, s nem kellene megerőltetnie magát senkinek, hogy telt színházunk legyen, mert ha csak két héten át egyszer menne is el a hivatalnok, a katonatiszt, a polgár ember s havonként egyszer részeltetné családját az, kihez illik színházba járni, egy napon át se látnánk üres padokat, s ma holnap Kecskemétet megillető színházról kellene gondoskodnunk. A színház művelt embereknek való mulatságot nyújt, oktat, finomít, mi az oka tehát, hogy a mi színházunk mégis mindég üres? Valóban nem talál élvezetet Kecskemét népe a színháznyújtotta mulatságban, vagy kevés neki az ott nyújtott élvezet? ... nem felelünk rá, de bizony az üres színház hangosan beszél.

UJDONSÁGOK.

— **Megmentette az életét!** Nagy izgalomban volt szerdán reggeli 8 órától egész féltizenkettőig a vásári-nagy-útcza és az ott összegyűlt népsokaság Szána István napszámos sorsa miatt, ki Dékány Imre úr háza pinczéjébe, mely forrásnak indult

musttal volt teli, bement és többé vissza nem jött. A vele együtt volt napszámosok azonnal tudták, hogy baj érte társukat, de nem merhettek segélyére menni, midőn látták, hogy egyik közülök, ki a pinczébe le akart menni, a bejáratnál összegyűjtött és félig eszméletlen állapotban hozatott fel az udvarra. A keletkezett lármára sok ember gyűlt össze, többek közt Wissinger tanár úr is oda érkezett, ki a szerencsétlenség okát megértvén, azonnal a tűzoltók szivattyúját a helyszínére hozatta és hozzáfogott a szénsavval telt pinczelég kiszivattyúzására, mire nem sokára a második szivattyú is működésbe hozatott tiszta levegő behajtására. A levegőnek ki- és beszivattyúzása azonban a pinczébehatolást nem könnyítette, miután a forrásnak indult must folyton fejlesztette a fojtó szénsavat s többben, kik a szerencsétlen Szána mentésére vállalkoztak, már a pinczébejáratnál elszedültek. Mindenki a legkínosabb izgatottságban volt, mert a fojtógőzzel telt pinczébe rekedt embernek nyöge tisztán hallható vala és csak néhány lépést kelle tenni megmentésére. Már tíz óra is elmúlt, akkor jelent meg a helyszínén Kálniczky János tanító úr. Mindenki ismeri e derék férfit, ki ép oly bátor, mint értelmes ember s ezen tulajdonainál fogva legalkalmasabb volt a mentés munkájára, melyre azonnal vállalkozott. Az ott jelen volt városi és katonai orvosok biztosították őt, hogy a pinczébehatolás egészen veszélytelen, ha képes legalább egy percze a légzést teljesen visszafojtani, miután a szénsavval telt pinczében jó mennyiségű tiszta körlég is van. Kálniczky úr a mentőkötéllel derekán, előbb csak a maga tájékozása végett ment a pinczébe, ezt követte még további háromszori lehatolás, míg végre negyedikben az összegyűlt sokaság lelkes éljenzése közt kihozta a halállal küzdő Szána Istvánt a pincze bejáratba, honnan az azonnal az udvarra vitetett. Az orvosok azonnal hozzáláttak a mentés munkájához és félórai fáradozás után sikerült nekik a félig megfullt embert életre hozni. Mihelyt magához tért, azonnal a városi kórházba szállított, honnan már következő nap reggelén a legvidámabb kedvvel eltávozott. Nem mulaszthatjuk el, hogy köszönetet ne mondjunk Galambos és Ungar ezredorvos uraknak emberbaráti segélynyújtásukért, de a babér Kálniczky polgártársunkat illeti, ki bátor elszántsággal egy emberéletet mentett meg. Sokáig éljen!

— **Hazánk közelebb elhunyt** nagy költője Tóth Kálmán emlékére szülővárosában Baján emlékoszlopot állít fel a hazafiúi kegyelet, melynek költségei országos gyűjtés útján fognak fedeztetni. A gyűjtés iránt városunkhoz érkezett megkeresvény folytán a városi tanács a gyűjtőveket közelebb a tizedeseknek kiadta, s eként városunk lakossága ezen hazafias célra leendő adományozás iránt fel fog kerestetni. Mi is kötelességünknek tartjuk e helyen felkérni a cél sikere érdekében a lakosságot, különösen pedig városunk intelligenciáját, hogy bármi csekély adománnyal is a gyűjtéshez járulni, s eként városunknak a hazafias áldozatkészség terén szerzett jó hírnevét épségben fenntartani sziveskedjenek.

— **Budapesti és bécsi kereskedői** ezégek ügynökei tömegesen árasztják el városunkat és mindennemű ipar-, sőt élelmi czikkeket kínálgatnak a lakosságnak, mint a házalók minden családhoz

benyitnak. Eltekintve, hogy ily házaló-ügynökök rúttal csalják meg a lakosságot, a kereskedők és iparosok keresetükben rendkívül megkárosíthatnak, mert nem képesek versenyezni azokkal, kik a mellett, hogy bátran csalhatnak, semmi adót nem fizetnek. Most már divat lett, hogy szabászok is keresik fel a családokat és úgy férfi-, mint nőruhákra elvállalnak megbízást Budapestre és Bécsbe. Ha ez így megy tovább, akkor a főváros és Bécs nem sokára teljesen felemészti a vidéket és tönkre teszi azt a csekély kereskedelmi és ipari forgalmat, mi még eddig megvolt. A kereskedői és iparoskörökben ezen szemtelen és törvényellenes házalás miatt mozgalom indult meg és úgy hallatszik, hogy legközelebb ezen visszaélések megszüntetése végett a városi közgyűléshez fognak folyamodni.

— **Curiosum.** „Aliquis“ a „Kecskemét“ f. évi 40-ik számában „Apróságok“ című durvaságai között, miután mindent összevissza rugdált, mart s harapdált, a mi csak neki vadult fantáziája elé került: lapunkat, a helybeli jogakademiát, annak igazgatóját, tanári karát s ebben különösen D. I—t: a „szamár“ s „bolond“ czimek osztogatása sem elégtvén ki dühét, rendkívül nagyot mondani akarólag, utóbbi czikke közepén „Botokud“-nak is mondja. S mind ezt a tősgyökeres kecskeméti magyar függetlenségi párt magyar közlönyének nagyobb dicsőségére németül. S hogy olvasóival — a kikkől felteszi, hogy a két előbbi szót „Esel“ és „dumm“ jól értik, — az utóbbi is kellőleg megértesse, annak magyarázatul jegyzékben hozzátesszi: „A botokud népfaj észbeli tehetség dolgában tudvalevőleg az a vékonyan elbocsátott istenteremtése, a mely csak 5-ig tud számlálni.“ És ez a híres czimosztogató a lapunk f. évi 39. és 40. számaiban megjelent s általa D. I—nak tulajdonított két vezércikk terjedelmét „Apróságai“ első pontjában hat, a második és harmadik pontban pedig már tíz és fél hasábosnak állítja; holott az se nem hat, se nem tíz és fél, hanem hét egész, három fél és két darab hasábra terjed. Tehát „Aliquis“ úr! ugyan ki az a Botokud? Az-e, a kinek számítására ön egy helyen azt mondja, hogy ha 2400-ból 1200-at vonunk le, nem 1200 marad ott, mert talán ön szerint nem 1200-at, hanem csak 1000 kellett volna levonnia? Vagy az, a ki újjai sorbaszedésével sem volt képes kiszámítani a kérdéses két vezércikk hasábjainak számát, mert az, ötnél csakugyan több? Így fogja ám meg a eszmiadiát s így osztja a másnak szánt czímet önmagának a lapírkászati durvaság! Nem kevésbé érdekes (merkwerdig!) az „Apróságok“-ban az is, hogy „Aliquis“ azon sörcsarnokot nevezi „piszkosnak“ s „kutyaszoritónak“, a melynek épen a helybeli függetlenségi párt matadorjai s ezek közt ő maga is leghűbb látogatói. No de hát ha „Valaki“ az álnév mellett jónak látja még külön maszkot is öltetni! Legyen nyugodt Aliquis úr! Mi most még nem nevezzük meg önt. Pedig biztosabban tudjuk, hogy ki ön, mint ön azt, hogy ki a lapunk f. évi 39. és 40. számaiban megjelent vezércikk írója!

— **A műkedvelői zenekar** tagjai kedélyes esztélyre gyülekeztek f. hó 19-én egyik tagtársuk és töröl metszett kontrásuk Dr. Tassy Pál úr vendégszerető házában. Ez alkalommal egyszersmind megelőzőleg a társulat évi rendes közgyűlése is megtartott, melyen a banda számadási viszonyai s egyéb fontosabb ügyei intézettek el, s a tisztikar is megválasztott; megmaradván újra a régiék. Ennek végeztével megpendült a húr, elkezdődött a zenélés, s izletes vacsora, beszélgetés és tánc között vígan folyt egész reggelig. Így mulat az úri banda, ha szerét ejtheti, önmagából kikerülvén minden, csak persze egy kis jó bor, egy pár tüzes szemű menyecske, meg egy pár tánczra kész kis leány kell hozzá, s kész a kedélyes vidám multság.

— **Liszt Ferencz** hazánkfia, az utólérhetlen zongorakirály f. hó 22-én tölté be élete 70-ik évfordulóját. Ez alkalommal a világ minden részéből özönlének hozzá az üdv- és szerencsevívátatok, miben természetesen hazánk s fővárosunk sem maradt hátra, hogy üdvözölje a legnagyobb mestert s legnemesebb szívű emberbarátot.

— **A magyar gyarmatárú-kereskedők** végrehajtó-bizottsága felhívást bocsájtott közre, melyben a magyar gyarmatárú-kereskedők országos szövetség megalakítása céljából meghívja f. évi november hó 5. és 6-án a fővárosban tartandó tanácskozányra az érdekelteket. A szövetség első feladata lesz a felhívás szerint — a már létező czukor-, kávé- és sörfogyasztási adó ellenében állást foglalni és a kereskedésben további szabad mozgását biztosítani. A szövetség alakuló-gyűlését látogató tagtársak e hó 29-től jövő hó 10-éig érvényes 33 $\frac{1}{3}$ %-os menetdíj kedvezményben részesíttetnek. Ezen kedvezmény igénybevételéhez megkívántató igazolási jegyek e hó 29-én a végrehajtó bizottság elnöksége által Székesfehérvárott, e napon túl a fővárosi „Grand Hotel Hungaria“ szállodából fognak a jelentkezőknek bérmentesen beküldetni.

— **A „Leitha“ bankháznak**, Bécs, mai „Bécsi tőzsde“ című hirdetésére kiváló figyelmet kérünk.

testalkattal nem bir, mint a ló, szarvasmarha vagy a teve. Hazája Afrika, tehát a lehetőleg meleg ugyanazon földrész, mely a legintelligensebb állatnak az elefántnak is egyik hazája.

A zsiraffok körül tanyáznak a golyák, pujkák, gázlok és nyargalók, eredetileg mindmegannyian forróéghajlatú állatok, ámbár egyiknek-másiknak közülök a mi éghajlatunk hazája, mert nálunk fészkel s télre csak kivándorol: szebb hazát keresni.

Csak vissza, vissza, délszigetje vár,
Te boldogabb vagy, mint mi, jó madár!
Neked két hazát adott végzeted,
Nekünk csak egy volt s az is elveszett!

Igy énekel a szomorú ötvenes években a golyáról egyik Tyrtacusunk; de hála legyen a magyarok istenének! csalódott, mert a haza nem vészett el s: „Él magyar, áll Buda még!“

Néhány lépést téve az ajtóhoz érünk — be- és kijárat egy helyen van, — a mely előtt társakocsik állnak, készen az indulásra, mihelyt 3—4 vendégük van.

Az állatkerti igazgatóság a közönség érdekének ébresztése és a saját anyagi érdekének előmozdítása végett koronként sorsjátékot rendez. Ilyen kisorsolás tartatott az idén is. A nyereményül kifizűtött tárgyakat rendszerint feles számú állatokból állítják össze: papagály, pinytőke, rigó, kiválóbb tyúkfaj, őz, zerge, szarvas, sőt néha majom is nyerhető. Ha a sorsolás napja elérkezik, a fővárosi tanácsnak valamelyik tagja kimegy az állatkertbe s a számokat tartalmazó dobot megforgattatván, az árvaházból hozott valamely kis leánnyal kihúztatja a

szükséges mennyiségű számot. A kisorsolás a vendéglői helyiségnél ejtetik meg, a hol a zenekar részére csinos állvány van készítve; minthogy e tribün födeles, az eső a kisorsolást nem igen gátolhatná meg, mindazonáltal a közönségre való tekintetből kedvezőtlen idő esetén ilyenkor a legközelebbi vasárnapra halaszthatják. Mert a kisorsolás napja vasárnap szokott lenni, mint a mely napon úgy a közönség, mint a magisztrátus leginkább ráér; sőt még arra is vannak tekintettel, hogy a sorshúzás alkalmas délutáni órában tartassék meg, s így az, a kinek tetszik, meg a hely színén sörös és boros poharak közt megtudhassa kedvence-e Fortuna istenasszonynak, vagy sem? Egy-egy sorsjegy ára tíz krajczár, a mi bizony elég olesó.

Feltéve, hogy sorsjegye van s nem gondolkozik úgy, mint az egyszerű zsidó: ha az Isten akarja, mondá, főnyereményem lesz sorsjegy nélkül is, — mert a dolog úgy áll, hogy a főnyeremény sorsjeggyel sem valószínű, de nem lehetetlen, sorsjegy nélkül pedig lehetetlen s valószínűsége még csak szóba sem jöhet, mert az Isten így akarta.

Rendeztek egyébként az állatkertben már tyúk-kiállítás is s a tyúkaszatnak észszerűbb gyakorlása legalább nálunk, jóformán ezen időtől fogva kezdett terjedni, ámbár egyesek, saját kárunkon, már azelőtt is elég tapasztalatot gyűjthettek. Legyen elég a drága kocsinésinai tyúkokat felhoznom. A miből azt látjuk, hogy a budapesti állatkert mindenestre megérdemli a figyelmet s jobban volna pártolandó, mint az valójában történik.

Peregrinus.

Gazdaság.

Szeptember hó végével beállt a rendes őszi időjárás, azóta mindig hűvös esős idő jár, s a kellemes őszi napos időből nagyon keveset élvezhetünk. A szántás-vetésre az ilyen időjárás igen kedvező, mert a földnek kellő nedvessége lévén, jól meg lehet szántani, s a vetések a jól munkált nedves földben hamar kikelnek; látni is már igen sok szép zöld vetést, mindamellett nem mondható, hogy a vetések hibátlanok, mert találkoznak egyes dombos korai vetésekben foltok, a honnan a zöld kukac az vetést kipusztította, de lényegesebb hibát még sem okozott. A milyen kedvezőnek mondható ezen időjárás a szántás-vetésre, ép oly hátrányára szolgált a tengeri megérésének. Tudjuk azt, hogy a múlt tavasszal a sok eső folytán csak későn vethettük el a tengerit, tehát későn is fejlődhetett; tudjuk továbbá azt is, hogy a tengerit a nyár folytán egy neme a pusztító rovarnak lepte meg, mondhatni kivétel nélkül, a mely ismét nagyban hátráltatta fejlődésében; ezen körülmények után nagyon szükséges lett volna a jó meleg száraz őszi, hogy a sok elemi hibát némileg helyrehozza, s a mi kevés tengerit kaptunk legalább megérleltté s használatóvá vált volna.

Határunkban a tengeriszedés már jó részben végbement, s így constatálható, miszerint a korai tengeri féltermést adott, de igen hibás csövekkel, a későbbben vetett tengeri adott ugyan szinte féltermést, de több benne az éretlen, mint a tökéletes éret eső és így tarthatlan.

Burgunyatermésünk sem tökéletes, mert kevés is, és igen sok helyen nem ért meg tökéletesen, minek következtében nem tartható télen át.

A burgundi növény az, a mely legjobban sikerült termést ígér, mert ha későn plántáltuk is a földbe, de a mostani időjárás mellett igen sokat fejlődik, s ha hamarosan a nagy hideg be nem áll, s fagy nélkül betakarítható lesz, a téli takarmányozásnál igen jó szolgálatot fog tenni. Sarjúszenák megbarnult ugyan, de már mind betakarítható s jó takarmányt képez.

Jóságállományaink egészségesek, s a mennyiben sok mezejük lévén, ha csak túl szigorú hideg esős idő nem áll be, még sokáig élvezhetik a pusztai szabadságot a közlegelőkön. T. L.

Apróságok.

Untervertigter Löwy et Bauer. Az ember el se hinné, ha nem olvasta volna, hogy Kecskeméten a segédeknek munkaadók német bizonyítványt szolgáltatnak ki. Pedig bizony úgy van az, s elég rosszul van tisztelt Untervertigter Löwy et Bauer!

Salamon Imre úr, a ref. egyház tisztos pénztárnoka, nem régiben V. I. hullaszemle lapjára, — mely ez idő szerint az illető segédlelkézi hivatalban még meglátható, — következő ékes magyar nyelven írott végzést vezette rá:

„Is ten nevíben eltem metedő 1881 oktober 4
Salamon Im

Pénz tornok

No de legalább akarva magyarul van, nem németül, mint azé az Untervertigter L. et B.-é.

A pap meg a gyászkoesi. Hogy illik ez össze? hát bizony az sehogy se. Úgy halljuk, hogy az erélyes lelképásztor az egyház vénei előtt határozottan kijelentette, hogy míg be nem húztatják a gyászkoesit, jubileumára kapott szép palástját ő se veszi fel. Igazsága is van, mert az a csúf szerszám temetési ünnepélyes alkalmakra csakugyan nem illik és Salamon úr rosszul teszi, hogy az általa egyházpénztárnokilag kezelt közösügyes bankókból pár százast nem a gyászkoesi behúzására fordít.

Az egyházadó csak nem akar exekuczió nélkül befolyjni s az egyháztanács, melynek egyes tagjai a nagy adó ellen más téren annyi szót szaporítottak, — zsákútczába jutott. A hívek önként nem fizetnek, exequalni ők nem mernek, kapják tehát magukat, azzal fenyegetőznek, hogy lemondanak. Hát biz ez legkönnyebb módja a dolognak, csak hogy önzéretes emberekhez illetlen. Mig jól ment a dolog, helyt álltak mindnyájan, mikor baj van, álljon elő más is! Csak egyétek jó urak, mit magatok főztetek!

A ref. egyháztanács és ref. gymnasium. Kezdődnek a nemszeretem napok. Hír szerint a gymnasiumi tanár urak fizetése is fenfenakad az egyházi pénztár üressége miatt. M. J. úr pénzügyi kapacitásában van minden reményég, ha ez sem segít, Á. L. úr ott bagyja a kuratori széket, aztán beleültetik a „mindönköz legjobb értő”, Sz. I. hogy legalább újra rüdübe gyűjjön az eklézsia szénája. Eredeti egy terv, az eredmény majd kitudódik!

MOZAIK.

Az angol nyelv eredetét egy szellemes francia így határozta meg: Egy öröki szeszéjú pillanatban Lucifer minden régi és új nyelvet belevetett egy nagy fazékba s mikor már jól összefőttek, kiszedte a pépet s abból fabrikálta az angol nyelvet.

Kapitány: Mondja csak, hogy lehet ön olyan rosszul; mindig a czéltábla mellett megy el a golyó?

Baka: Jelentem alástan nem én lövök rosszul, hanem a czéltáblát állítják mindig félre.

Úgy a hónap vége felé, mikor már minden jóra való jogász „úszik”, két jogászygyerek szobájába betér egy tolvaj az ablakon.

— Béla ébredj fel! — suttogja megrémülve Géza, — tolvaj mászik be az ablakon!

Mire a felébredt rögtön válaszol: — Pszt, ne üss zajt! majd ha egészen benn lesz erősen rákiáltok. Hátha ijedtében itt hagy valamit — a mit máshol lopott!

A dán azt mondja: 20 év alatti leánynak idősebb férfihez kell nőül menni; 30 éven alolinak hasonkorúhoz; a ki pedig túl van a 30-on, menjen ahhoz, a ki elveszi.

Emma: Mama, miért nem volt nálunk a néni már oly régóta?

Mama: Mert hat hét óta fürdön van.

Emma: (esodálkozva) Hát olyan piszkos volt, hogy oly sokáig kellett mosdania?

Báró: Kérem a pénzes levelem, nevem báró Maxenwarter.

Postatiszt: Boesánat; igazolhatja azonoságát báró úr?

Báró: Oh igen; itt a photographiám.

MŰVÉSZET.

— Új zeneművek. Táborosky és Parsch zeneműkereskedésében Budapesten megjelent: „Zengő bokor.” 1. Selymes Panna. 2. Szeretni (Már az aztán valami). 3. Gyászba borult. 4. Két úteza van a falunkban. 5. A bírónak. 6. A rózsának tövise van. Énekhangra zongorakísérettel (vagy zongorára külön) szerző: Szentirmay Elemér. Ára 1 frt.

Tudósítás a kecskeméti hetivásárról.

1881. október 21-én.

Tisztabúza métermázsánként	11.50	któl	11.80	krig.
Kétszerebúza	10.—	”	10.50	”
Rozs	8.—	”	8.30	”
Árpa	7.—	”	7.50	”
Zab	6.—	”	6.20	”
Tengeri	6.50	”	7.—	”
Krumpli	2.—	”	2.30	”

Felelős szerkesztők:

Dr. Horváth János, Dr. Dékány Rafael,
Dr. Tassy Pál.

H I R D E T É S E K.

BÉCSI-TÖZSDE. (4—1)

Mérvadó a Lajthán innen s a Lajthán túl, egyedül a bécsi tőzsde.

Ama tetemes hátrányokat, melyeket bizonyos vállalatnak egy minden befolyás és akarat nélküli pénzzszegény vidéki tőzsdén szenvedni kell, — s viszont egy főtőzsdéni működés roppant előnyeit — mint szintén a kormány és a társulat és testületek székhelyét, kiknek czimeit a piacon forognak, városok, a hol ajánlatok és tudakozódások tétetnek, hol minden világrészről a tudósítások összpontosulnak, a hol a politikát csinálják, a hol a legnagyobb napilapok jelennek meg, a hol a nagy üzérkedések s tőzsérek az árkeletet csinálják, szóval azon városokét, hol mind a kedvező, mind a kedvezőtlen észleletek annak idejében tétetnek, s mielőtt szélesebb körökbe kiszivárognak, a legbizalmasabb értesítések idejekorán nyerhetők, a mi által szavazva az árfolyamra befolyással lehetünk, — mindezt röpiratunkban (26. és 42. lap) kimerítően előadtuk. — A tőzsdének külsőben álló nagy mozgalmait véve tekintetbe, a „szabad” speculation és az annyira kedvelt társasági üzleteinken kívül a mérsékelt kockázattal való műveleteket ajánljuk leginkább, s különösen a kettős díjat (esetleg nyereség: egyaránt akár emelkednek, akár esnek az árfolyamok) mi mellett a díjak még a legkedvezőtlenebb esetekben sem veszhetnek tökéletesen el. Jutaléki árak a legolcsóbban. — A vezérkörökkel közlelbi viszonyainknál fogva egyenes, közvetlen s gyors értesítésekkel szolgálhatunk (szakértőn s költség nélkül). Pontos, titoktartás mellett kivétel. Sürgőnyforgalom. Értesítőlevelek ingyen.

A jelenlegi pénzügyi viszonyok s a befolyó tőkék következtében azon helyzetben vagyunk, miszerint az üzérkedési vételeknél s a tőkék és értékpapirok kölcsönöknél a kamatlábat évi 5%-ra leszállíthatjuk (díjmentes). Mutatványszámok a „Leitha” pénzügyi és sorsolási lapból bérmentve. Tartalomdús, nélkülözhetetlen sorsjegy-naptárt (az összes európai játéktervezetek) elhelyezési, üzérkedési papirosok és nemeket, sorsjegybiztosításokat (figyelemre méltó a közzétett álló húzásokat véve tekintetbe) stb. tartalmazó röpiratokat, kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg.

A „LEITHA” (Halmi) kiadóhivatalának bankháza, Bécs, Schottenring 15.

Számos bizonyítvány a legelső orvosi tekintélyektől. **Érdemérmek** különböző kiállításokról.

Harmincz éven át jónak bizonyult **Anatherin-szájviz**

Dr. POPP J. G.-től

cs. kir. udvari fogorvos, Bécs, Stadt, Bognergasse 2. Minden más fogvizeknek eleibe teendő mint óvszer a fog és szájbetegségek ellen, a fogak korhadása és ingóvá válása ellen, kellemes íz és szaggal, a foghúst erősíti s mint hasonlíthatlan fogtisztító szer szolgál. Egyszermind kitünő öblögető viz is torokfájásoknál.

Hogy ezen közkedveltségű s nélkülözhetlenné vált készítmény minden körök által megszerezhető legyen, különböző nagyságú palackokban van, és pedig 1 nagy palack 1 frt. 40 krral, és közepesü palack 1 frttal és egy kis palack 50 krral.

Dr. Popp Anatherin-fogpastája a fogak tisztítása és épentartására, a kellemetlen bűz és a fogkö elhárítására. Ára egy üveg szelencének 1 frt. 22 kr.

Dr. Popp illatos fogpastája, évek hosszú során át jónak bizonyult, mint a legkitünőbb szer a szájüreget és fogak ápolása és fentartására. Ára darabonként 35 kr.

Dr. Popp növényi fogpora, tisztítja a fogakat, eltávolítja az oly kellemetlen fogköveket s a fogmáz folyton nyer fehérség és üdéségében. Ára dobozonként 63 kr.

Dr. Popp fogólma a lyukas fogak önkítöltésére.

Illatos növényi szappanok az arczbőr szépítése és javítására, s minden bőr-tisztalanság ellen jónak bizonyult, lepecsételt eredeti csomagokban 30 krral.

Szives tudomásul!

A hamisítástól ótalmaszást végeztet figyelmeztetik a t. cz. közönség, miszerint az **Anatherin-szájviz minden palackjának a nyakán védjeggyel van ellátva**, (Hygea és az anatherin készítmények cége), valamint azonfelül még minden palack egy külborítékkal van ellátva, mely világos víznyomatban a birodalmi sást és a cégét tartalmazza.

Kapható: Kecskeméten Molnár János, Katona Zsigmond és Machleid Alajos, Nagy-Körösön Tarkay K. és Medveczky S., Szolnokon Boár G. és Horánszky I., Félégyházán öv. Hoffer A., Szentesen Dósa B. és Várady L., Majsán Tarjai P., Czegléden Persay A., Kis-Körösön Gubás K., Szabadszállásán Martinovics P., Csongrádon öv. Meister E., Mező-Túron öv. Somogyi G. gyógyszerárakban. 35 (18—14)

Hirdetmény.

Nh. **Antal István** örökösének a vágójárási dűlőben fekvő mintegy **400 holdra menő földbirtokuk**, valamint a székfői hegyben az úgynevezett Korhán-közön levő **4 hold 1044 négyzetegyet tevő szőlőjük** szabadkézből örökáron eladó.

A venni szándékozók értekezhetnek alolított megbizottal és örökösével.

Kecskeméten, 1881. október 13.

158 (3—2)

Antal Péter.

A LEGJOBB SZIVARKA PAPIR LE HOUBLON

FRANCZIA GYÁRTMÁNY

UTÁNZÁSOTÓL ÓVATIK!!!

E szivarkapapír csak akkor valódi, ha minden, lap **LE HOUBLON** bélyegzőt magán hordja és minden kerton az alant látható védjeggyel és aláírással van ellátva.

Cawley Henry

Propriété du Brevet.

CAWLEY et HENRY, egyedüli gyártók, PARIS.

(20 22—20)